

De Eenzame Uitvaart
jaarverslag 2016

Stichting De Eenzame Uitvaart

Van Beuningenstraat 94 C · 1051 XS · Amsterdam · 020.4750765
info@starik.nl · www.eenzameuitvaart.nl

KvK 342422116

Voorwoord

Kastijding

Eigenlijk ben ik als penningmeester een vreemde eend in de Eenzame Uitvaartbijt. In tegenstelling tot de overige bestuursleden en zeker coördinator Starik heb ik van nature niet veel met taal en gedichten. Ik leef meer in cijfers.

Aan het einde van het jaar moet ik wel alle gedichten en verslagen doorlezen. We hebben als bestuur de afspraak dat ieder lid zijn of haar beste Eenzame Uitvaartgedicht uitkiest, waarna dat gedicht dan in het jaarverslag wordt opgenomen. Dat doe ik niet met tegenzin, maar ik moet me er wel toe zetten.

Met de cijfers van De Eenzame Uitvaart ben ik minimaal één keer per maand bezig. Allemaal doorsniewerk en niet moeilijk: de bankrekening bekijken, na een eenzame uitvaart een factuur aan de opdrachtgever van de Eenzame Uitvaart sturen, de declaratie van de dichter van dienst en de coördinator betalen, een enkele losse factuur voldoen. Door handig te schuiven met geld lukt het me nu al een aantal jaren om uit de rente-inkomsten de bankkosten te kunnen dekken. Al die activiteiten verwerk ik in een boekhoudsysteem en aan het einde van het jaar maak ik de jaarrekening voor het jaarverslag op. Het is voor mij een sport om de cijfers en het financiële verslag in de eerste week van januari in concept gereed te hebben.

Qua cijfers was 2016 een enerverend, eigenlijk absurd jaar. En dat werd vooral veroorzaakt door twee acties van onze beschermheer, de burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan. Dankzij hem kwam Starik ineens thuis met een vrij te besteden bedrag van € 8.500,-; een geschenk van de 85-jarige uitvaartondernemer PC Hooft, die in aanwezigheid van de burgemeester deze mijlpaal vierde. In december schreef hij bovendien een oudejaarsoverdenking op de voorpagina van het huis-aan-huisblad van de gemeente, kortweg Amsterdam geheten, over de Eenzame Uitvaart en riep hij op de Stichting financieel te steunen. Zonder overigens een bankrekeningnummer of een verwijzing naar de website

te vermelden. Als donderslag bij heldere hemel verschenen er vanaf 13 december allemaal spontane overschrijvingen van tussen € 13,- en € 500,-. Op 30 december hield dat even plotseling weer op als het begonnen was. Totaal: € 1.728,50. Samen met de toekenning van de Art of Impactsubsidie vorig jaar kan de Stichting nu zonder financiële zorgen een flink aantal jaren vooruit. Het bestuur en de coördinator kunnen zich dan ook richten op wat werkelijk belangrijk is: een bijdrage te leveren aan het afscheid van de eenzaam gestorvene.

En dat maakt me, hoe vreemd dat misschien ook klinkt, erg blij.

Namens het bestuur van Stichting De Eenzame Uitvaart
André Stam, penningmeester

Algemene Zaken

Korte geschiedenis Onder een eenzame uitvaart wordt een begrafenis of crematie verstaan die, afgezien van vier dragers en doorgaans een medewerker van de TRUP (Team Rampen, Uitvaarten en Pension) van de gemeente Amsterdam door niemand wordt bijgewoond. In navolging van de Groningse stadsdichter Bart F.M. Droog, die stelde dat het schrijven van een gedicht voor een eenzaam gestorven stadgenoot tot het metier van stadsdichter hoort, nam F. Starik in 2002 contact op met de gemeente Amsterdam met het voorstel om bij een eenzame uitvaart voortaan ook een dichter met een speciaal voor de overledene geschreven gedicht aanwezig te laten zijn.

Behalve aan Droog is het ook aan gemeentelijk ambtenaar Ger Fritz te danken dat sinds november 2002 bij een eenzame uitvaart naast bloemen en koffie voortaan ook een dichter met zorgvuldig gekozen afscheidswor- den aanwezig is.

De stichting Sinds 2006 is het initiatief ondergebracht in een stichting en vervult F. Starik met grote toewijding zijn functie als dichter-coördinator. Mede door zijn inzet verschijnen ook in Den Haag en Rotterdam dichters aan het graf van eenzaam gestorvenen. Tevens zijn er in Utrecht, Antwerpen en Leuven vergelijkbare projecten van start gegaan. En menig stadsdichter rekent het als vanzelfsprekend tot zijn of haar taak om een eventueel voorkomende eenzame dode met een gedicht te begeleiden, al komen in kleinere gemeenten nauwelijks eenzame uitvaarten voor. Het doel van Stichting de Eenzame Uitvaart is kort samengevat: een waardig en respectvol afscheid bieden aan overledenen die het ontbreekt aan familie, vrienden of een sociaal netwerk. Dit vanuit de gedachte dat ieder mens de moeite waard is om over na te denken en het verdient om met speciaal voor hem of haar gekozen woorden begraven te worden. De stichting bereikt haar doel door het stimuleren van de aanwezigheid van een dichter bij de uitvaartdienst en benoemt een coördinator die daartoe de benodigde contacten met dichters en gemeentelijke instellingen onderhoudt. En soms duiken er op het laatste moment toch nog burens op:

'Zo vliegen al spoedig de anekdotes over de tafel. Er wordt gelachen. De buurvrouw vindt dat er toch nog beschaving is in ons land, echt hartstikke mooi dat het zo gedaan wordt, de buurman vindt het maar vreemd dat het zo moeilijk was om aan informatie te komen, hij had de politie nog gebeld om te vragen wat er met Jan was gebeurd, maar die mogen dan niks zeggen. Ik kan dat beamen. De politie houdt de dingen liever voor zichzelf. Maar de gemeente is blij hoor, als er toch mensen komen, daar ben je toch wel geholpen? Ja, dat was het geval geweest.

We nemen afscheid. We namen afscheid van een man die oud en eenzaam was, maar niet zo eenzaam dat er niet toch een klein groepje mensen om hem heen stond, mensen met oog voor elkaar en hun omgeving: lieve mensen, goede mensen, ze bestaan.' (F.Starik)

Gang van zaken Eén à twee keer per jaar komt het stichtingsbestuur samen om te praten over de financiën, de gang van zaken in de drie EU-steden en wat er verder ter tafel komt. Voor de uitvoering is Starik als coördinator en plaatsvervangend dichter benoemd. Uit naam van de stichting zorgt hij ervoor dat tijdens elke Amsterdamse eenzame uitvaart een gedicht wordt voorgedragen. Starik is tevens verantwoordelijk voor de samenstelling van de Poule de Doods, die uit zeer bekwame dichters bestaat. Als een eenzame uitvaart zich aandient, benadert het Team Rampen(-dienst), Uitvaarten, Pension(-beheer) (TRUP), onderdeel van de RvE Wonen Amsterdam, Starik zo snel mogelijk. Afhankelijk van de beschikbare voorbereidingstijd vraagt hij een dichter een gedicht te schrijven en bij de begrafenis voor te dragen. Soms is Starik zelf dichter van dienst. Hij verzorgt verder de verslaglegging van de uitvaarten, plaatst de gedichten en verslagen op www.eenzameuitvaart.nl, regelt publicitaire zaken en sponsoring en onderhoudt contacten met de coördinatoren in Den Haag en Rotterdam.

Bestuur Jasper Enklaar, voorzitter
André Stam, penningmeester
VACATURE, secretaris
Beschermer: mr. Eberhard van der Laan,
burgemeester van Amsterdam

Praktijk 2016

Eenzame uitvaarten In 2016 vonden 14 eenzame uitvaarten plaats: allen in Amsterdam (nummer 199 t/m 213, nummer 211 werd een gewone, geen eenzame uitvaart, maar was al wel in de administratie opgenomen), nul in Den Haag en nul in Rotterdam. In Den Haag en Rotterdam is jammer genoeg sprake van een tendens die al enkele jaren gaande is.

Overigens zegt het aantal eenzame uitvaarten weinig over het aantal eenzaam gestorvenen in deze steden. Het is met andere woorden onwaarschijnlijk dat de grootstedelijke eenzaamheid haar langste tijd heeft gehad.

In Den Haag spraken dichters Ruth van Rossum en Henk van Zuiden met betrokken ambtenaren van de sociale dienst en die gaven aan dat het altijd lukt om mensen te vinden die bij de uitvaart aanwezig kunnen zijn. In Rotterdam heeft de gemeente in het kader van de Europese aanbestedingsregels de DELA in de arm genomen als vaste uitvaartondernemer, zoals in Amsterdam Uitvaartcentrum Zuid sinds jaar en dag die taak verzorgt, in Rotterdam was dat echter aanleiding het contract met de Stichting op te zeggen, met als bijkomende reden dat de gemeente er eigenlijk altijd in slaagt om toch nabestaanden te vinden: familie, burens, kennissen. DELA heeft te kennen gegeven dat, mocht zich onverhoopt een eenzame uitvaart voordoen, er toch naar de Stichting zal worden gekeken of er een dichter kan worden ingeschakeld.

Opvallende uitvaarten in 2016: in de eerste plaats viel natuurlijk het dood gevonden kindje bij de Sloterplas op. Een verschrikkelijke gebeurtenis, en in feite geen eenzame uitvaart, maar op verzoek van en in eendrachtige samenspraak met de politie en de gemeente toch als zodanig voltrokken. Ook de man die de Tabakspanden in de Spuistraat in brand stak en daarbij zelf ook het leven liet, wekte veel beroering. De verslagen van deze uitvaarten (207 en 203)leest u op www.eenzameuitvaart.nl.

Das Einsame Begräbnis Mede als gevolg van het feit dat Nederland en Vlaanderen 'Schwerpunkt' waren op de Buchmesse van 2016, verscheen er een Duitstalige verzamelbundel, vertaald en bezorgd door Stefan Wiczorek, bij KONNEX Edition Korrespondenzen, met een ruime keuze uit de gedichten en verslagen van zowel de Antwerpse als de Amsterdamse eenzame uitvaarten. Als gevolg daar weer van wordt er nu ook in Duitsland en Oostenrijk aan vergelijkbare projecten gewerkt.

Bijeenkomst Huis de Pinto Op 20 april werd in Amsterdam een bijeenkomst gehouden met bestuur, een twaalftal dichters uit de diverse steden en de betrokken ambtenaren van de Dienst TRUP, met een gastoptreden van Max Temmerman, een van de dichters van de Antwerpse Eenzame Uitvaart. Het was voor de eerste keer dat we bij elkaar kwamen, met het oogmerk ervaringen uit te wisselen, elkaar - voor zover nodig - beter te leren kennen, hindernissen te bespreken die we bij ons werk tegenkomen, over de verhouding tussen en de te onderscheiden verantwoordelijkheden van dichters en ambtenaren. Een vruchtbare bijeenkomst, voor herhaling vatbaar. Bert Kiewik (chef TRUP) geeft aan dat dichters welkom zijn om - in voorkomende gevallen - mee op huisbezoek te gaan. Al vinden de huisbezoeken meestal plaats voordat de Poule wordt ingeschakeld, er kan een vervolgbezoek geregeld worden.

Scheiding gedichten en verslagen Alle veertien eenzaam gestorvenen waren mannen, voor de helft van Nederlandse komaf. Onder de eenzame doden bevonden zich een Italiaan, een Serviër, twee Indonesiërs, een Engelsman, een Duitser en een baby met een onbekende identiteit, waarschijnlijk van mediterrane komaf. In de meeste gevallen ging het om een natuurlijke dood, maar er zijn ook een aantal zelfdodingen vastgesteld.

In 2015 is besloten om gedichten en verslagen voortaan te scheiden. Bezoekers van de website van de Eenzame Uitvaart zien alleen nog de initialen en leeftijd van overledene, de datum en plaats van de uitvaart, de naam van de dichter en het gedicht. Belangstellenden kunnen onder aan de pagina vervolgens doorklikken naar het verslag. Tevens is een disclaimer opgenomen die meldt dat voor de inhoud van de verslagen de Eenzame Uitvaart (en niet de gemeente Amsterdam) verantwoordelijk is. Sindsdien zijn er geen problemen opgetreden, dit systeem lijkt goed te functioneren.

Besteding Art of ImpAct-subsidie Het project The Art of Impact werd officieel afgesloten, terwijl de Stichting nog slechts een klein deel van het ter beschikking gestelde geld heeft ingezet, met name ten behoeve van de Ger Fitz Prijs. Ook in 2016 diende zich nog geen 'eenzame thuisvaart' aan (een bijdrage in de kosten van een zeldzaam geval van repatriëring van een eenzaam gestorvene). Met The Art of Impact werd afgesproken dat we de komende jaren nog afwachten of zich zo iemand aandient.

*Art of ImpAct: Het ministerie van OC&W wilde voor een periode van twee jaar investeren in kunst en cultuur met verbindende kwaliteiten. Daartoe verenigden zes publieke cultuurfondsen zich in het programma ImpAct, dat de projecten selecteerde die in aanmerking kwamen voor een bijdrage. Jet Bussemaker, minister van OC&W schreef medio 2014 een brief aan de Kamer waarin zij de Eenzame Uitvaart als voorbeeld noemde van een culturele organisatie 'die onderdeel is van een brede maatschappelijke agenda.' De volledige brief en lijst met voorbeeldorganisaties staan op: www.rijksoverheid.nl/cultuurverbindt.

Ger Fritz Prijs Een klein deel van het ImpAct-geld hebben we in 2016 opnieuw aangewend voor het uitreiken van de Ger Fritz Prijs voor het treffendste Eenzame Uitvaart-gedicht van het afgelopen jaar. De prijs bestaat uit een bloemstuk zoals dat ook op de kist van eenzaam overledenen wordt aangetroffen, voorzien van een lint met opschrift.

Voor de Ger Fritz Prijs die jaarlijks rond 2 november (Allerzielen) wordt uitgereikt, komen alle gedichten die in het Nederlandse taalgebied voor een eenzame uitvaart worden geschreven in aanmerking. Daarnaast wordt gezocht naar de gedichten die stadsdichters in overige plaatsen voor de uitvaart van een eenzaam gestorvene schrijven.

Het oogmerk van de Ger Fritz Prijs is tweeledig: enerzijds aandacht vestigen op het belang van de Eenzame Uitvaart en anderzijds wijzen op de kwaliteit van de geleverde gedichten.

De jury bestaat uit de heer Ger Fritz, oud-medewerker van de afdeling uitvaarten van de gemeente Amsterdam. Fritz stond als dienstdoend ambtenaar in 2002 aan de wieg van de Eenzame Uitvaart in Amsterdam. Hij maakte zich in zijn dienstjaren hard voor de gelijke behandeling van eenzame doden: hij droeg er zorg voor dat ook voor hen een aula werd gehuurd, drie muziekstukken weerklonken en dat er op de kist een gemeentelijk bloemstuk lag. Fritz trad na zijn pensionering toe tot het bestuur van Stichting de Eenzame Uitvaart en was jarenlang actief als penningmeester.

De winnaar van de Ger Fritz Prijs 2016 werd bekendgemaakt in het radioprogramma De Taalstaat, Radio 1, door Frits Spits. Het betrof een gedicht van Menno Wigman.

Gestript gedicht

En als het huis gereed is komt de dood.
Die woorden, lang geleden god weet waar gelezen,
spookten ooit dagenlang door mijn hoofd,
ik was verhuisd, stond maar te schilderen,
het werk kwam af, de dood bleef uit.

Ook u betrok een gloednieuw huis.
De vloeren, zegt men, liet u kaal.
De wanden bleven ongestript.
Alleen de slaapkamer was in gebruik.
Daar bent u verder in uzelf verhuisd.

Het huis kwam niet gereed. Toch kwam het eind.
U was een mens. Heeft onverlet geleefd.
Wie had uw wanden moeten verven?
Wie had u woorden kunnen geven, warmte, licht?
De dunne schaamte. Dit gestript gedicht.

Ger Fritz meldt in het juryrapport:

‘Ik ben dit jaar op zoek gegaan naar die gedichten, die je ook zonder het bijbehorende verslag te lezen, dus zonder dat je van de overledene en zijn omstandigheden op de hoogte bent, toch een helder beeld oproepen, de dode een gezicht geven, gedichten, die zich als het ware loszingen van hun aanleiding. Ik kwam ook dit jaar weer heel veel moois tegen, zo veel, dat ik eigenlijk niet kon kiezen, ik voelde me een beetje als Marco Borsato in The Voice of Holland die uiteindelijk een uitstekende zanger weg moet sturen omdat je nu eenmaal een keuze moet maken. Ik werd ook sterk gegrepen door de gedichten van twee nieuwkomers: Marieke Rijnveld, met een gedicht waarin ze een cake gaat bakken en waarbij je als lezer heel lang denkt wat moet ik met die cake, en dan grijpt ze je toch bij de strot, bijna op het eind, dan valt het allemaal samen. (Eenzame uitvaart 205) En ook het gedicht van Bernke Klein Zandvoort, over een oude vrachtwagenchauffeur, dat was zo scherp getekend, ik kon die man gewoon zien zitten. (208) Eervolle vermeldingen dus, net als voor Wim Brands, “de man die zo behendig opzweemt met de zwanen”. (196) En ook de Belgen mogen niet ongenoemd blijven, ook zij leverden weer onberispelijke verzen af. Maar om de uiteindelijke winnaar Menno Wigman kon ik echt niet heen. In Gestript gedicht keert hij zo behendig de ons allemaal bekende handeling van het schilderen van je nieuwe huis om naar het nalaten van die handeling en de consequenties daarvan – daar bent u verder in uzelf verhuisd – tegen het decor van de immer dreigende dood, dat alles gevat in een ijzersterk metrum, in klassieke, bijna statige bewoordingen, ja, dat is van onovertroffen klasse, dat is gróóts.’

Financiën

Lasten De lasten van de stichting bestaan voor het grootste deel uit de vergoedingen aan de dichter en de coördinator van de betreffende uitvaart. De dichtersvergoeding is € 300,-. Dit bedrag is gebaseerd op het standaardhonorarium dat het Lira-fonds uitkeert aan dichters die ergens, door hen gesubsidieerd, optreden. Dat bedrag is sinds de start van de Eenzame Uitvaart niet gewijzigd.

De coördinator in Amsterdam krijgt een vergoeding van € 300,- en in Rotterdam/Den Haag € 150. De coördinator Amsterdam, het gezicht van de stichting, krijgt € 300,- voor het begeleiden van de dichter, het bijwonen en verslag doen van de uitvaart en het beantwoorden van de vele verzoeken en vragen van pers en overige belangstellenden. Voor de coördinatoren in Den Haag en Rotterdam is de vergoeding € 150,- omdat de werkzaamheden zich over het algemeen tot de coördinatie en het verslag van de eenzame uitvaart beperken. Wanneer de coördinator ook dichter van dienst is, krijgt hij alleen de dichtersvergoeding.

Daarnaast worden er kosten gemaakt voor de website, het drukken en versturen van het jaarverslag en het aanhouden van een bankrekening.

De bestuurders van de stichting krijgen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Desgewenst kan eenmaal per jaar bij wijze van vrijwilligersvergoeding een maaltijd na een bestuursvergadering worden gedeclareerd. Van deze mogelijkheid is in 2016 geen gebruik gemaakt.

Baten De baten van de stichting bestaan uit de vergoedingen van de gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam van respectievelijk € 330,-, € 300,- en € 300,- per uitvaart. Met deze drie gemeenten is een vorm van contract gesloten. Tot op heden geldt voor de gemeente Amsterdam met de RvE Wonen een mondelinge afspraak, waarbij het gecontracteerde Uitvaartcentrum Zuid het afgesproken bedrag aan de stichting betaalt. De overeenkomst met de gemeente Den Haag is stilzwijgend voortgezet. De overeenkomst met de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Rotterdam is in

2016 beëindigd. De declaraties aan de gemeenten verlopen probleemloos.

Dekking exploitatiesaldo Per eenzame uitvaart is dus - afhankelijk van de locatie en de vraag of de coördinator als dichter van dienst optreedt- een financieel saldo van tussen de +/+ € 30,- en -/- € 270,- exclusief de overige kosten. Het tekort wordt gedekt uit de bijdrage van derden. De Nieuwe Ooster (begraafplaats en crematorium in Amsterdam) betaalt jaarlijks € 2.500,- voor het organiseren van de Eenzame Uitvaart. Deze afspraak staat voor onbepaalde tijd. Verder worden er jaarlijks ook particuliere donaties gedaan.

Financiën 2016 In 2016 vonden via de stichting veertien eenzame uitvaarten plaats. Deze eenzame uitvaarten waren allemaal in de gemeente Amsterdam. De totale vergoeding van de gemeente bedroeg € 4.620. De uitgaven aan dichters en coördinatoren waren € 8.400. In één geval werd vanwege de omvangrijke werkzaamheden bij wijze van uitzondering aan de coördinator zowel de dichtersvergoeding als de coördinatoren vergoeding toegekend. Er is voor € 694,- aan bank- en bureaunkosten uitgegeven; € 548,- voor het maken en versturen van het jaarverslag en € 145,- voor bestuurskosten. Een bijzondere, niet begrote uitgave betrof de kosten van een rouwadvertentie voor de overleden Eenzame Uitvaart-dichter Wim Brands (€ 985,-).

Er kwam € 215,- aan rente van de spaarrekeningen binnen. Het bedrag van € 10.299,- dat van derden aan giften werd ontvangen is uitzonderlijk hoog te noemen: € 8.500,- van 85 jarige uitvaartondernemer PC-Hoofst en € 1.779,- aan giften van twintig particulieren, op één uitzondering na naar aanleiding van een oproep van de Burgemeester van Amsterdam in het Stadsblad van de gemeente Amsterdam. Vanwege de gift van de PC is in 2016 afgezien van het vragen van een bijdrage van De Nieuwe Ooster. Er resulteerde een positief saldo van € 5.034,- Dit overschot is aan het eigen vermogen toegevoegd. Het eigen vermogen steeg daarmee tot € 12.626,-.

Subsidie Art of Impact In 2015 is aan de stichting via het Mondriaanfonds door het Ministerie

van Onderwijs en Wetenschappen in het kader van Art of Impact een subsidie van € 30.000,- beschikbaar gesteld. In 2015 is 80 procent van dit bedrag (€ 24.000,-) bevoorschot. Ongeveer de helft van de subsidie kan worden aangewend om de exploitatietekorten van de Stichting op te vangen. Daar de Stichting in 2016 geen tekort had was het niet nodig de subsidie hiervoor te gebruiken. In 2016 werd € 996,- van de subsidie gebruikt voor de organisatie van de bijeenkomst in het Pintohuis en de Ger Fritz Prijs. Er resteert van de subsidie nog € 21.884. Dit bedrag wordt voorlopig aangehouden tot zich een eenzame thuisvaart aandient. Zie ook besteding Art of Impact subsidie.

Controle De kascontrole 2016 is op 6 februari 2017 uitgevoerd door drs. Sven Ariaans. Er zijn door hem geen bijzonderheden geconstateerd.

Begroting 2017 Voor de begroting 2017 wordt uitgegaan van 17 eenzame uitvaarten; 15 in Amsterdam, 1 in Den Haag en 1 in Rotterdam en een bijdrage in de kosten van De Nieuwe Ooster van € 2.500. De begroting 2017 kent op grond van deze verwachtingen een tekort van € 2.500,-. Dit tekort komt ten laste van de Art of Impact subsidie.

Jaarrekening 2016 en Begroting 2017

	EU 2015	Werkelijk 2015	EU 2016	Begroting 2016
LASTEN				
<u>Vergoedingen</u>				
Dichters Amsterdam	10	3.000,00	17	5.100,00
Dichters Rotterdam	0	-	3	900,00
Dichters Den Haag	1	300,00	3	900,00
<u>Coördinatie</u>				
Amsterdam	9	2.700,00	15	4.500,00
Rotterdam	0	-	3	450,00
Den Haag	1	150,00	4	600,00
Jaarverslag		474,74		500,00
Website		54,45		100,00
Bestuurskosten		188,80		250,00
Overige materiële kosten		15,09		50,00
Bankkosten		101,33		110,00
Storting in voorziening Art of ImpAct		24.000,00		-
TOTAAL LASTEN		30.984,41		13.460,00
BATEN				
<u>Vergoedingen</u>				
Amsterdam	11	3.630,00	17	5.610,00
Rotterdam	0	-	3	900,00
Den Haag	1	300,00	4	1.200,00
Totaal EU	12		24	
Donaties		435,00		150,00
Bijdragen DNO/Lirafonds		2500,00		-
Subsidie Art of ImpAct		24.000,00		-
Rente spaarrekening		147,89		200,00
TOTAAL BATEN		31.012,89		8.060,00
SALDO		28,48		-5.400,00

EU 2016	Werkelijk 2016	EU 2017	Begroting 2017	Toelichting
14	4.200,00	17	5.100,00	
0	-	1	300,00	
0	-	1	300,00	
14	4.200,00	15	4.500,00	coördinator = dichter
0	-	1	150,00	coördinator = dichter
0	- 4	1	150,00	coördinator = dichter
	548,47		600,00	
	-		-	
	41,70		250,00	
	985,01		150,00	
	103,78		110,00	
	-		-	
	10.078,95		11.610,00	
14	4.620,00	17	5.610,00	
0	-	1	300,00	
0	-	1	300,00	
14		19		
	10.278,50		250,00	
	-		2.500,00	
	-		-	
	214,98		150,00	30.000 x 0,50%
	15.113,46		9.110,00	
	5.034,50		-2.500,00	

Verantwoording besteding subsidie Art of Impact

	Begroot	Realisatie t/m 2016	
		2015	2016
<u>Inkomsten</u>			
Subsidietoekenning	30.000,00	24.000,00	-
<u>Uitgaven</u>			
Ger Fritz prijs	2.000,00	1.160,39	520,60
Longread Joris van Gasteren	3.000,00	-	-
Gedenksteen St. Barbara	2.000,00	-	-
Bureau Buitenland (Buchmesse Frankfurt)	1.000,00	-	-
De Eenzame Thuisvaart	7.000,00	-	-
Exploitatie De Eenzame Uitvaart	15.000,00	-	-
Overig: schrijvers-bijeenkomst	-	-	475,01
Totaal	<u>30.000,00</u>	<u>1.160,39</u>	<u>995,61</u>
SALDO	-	22.839,61	-995,61

	Inkomsten/ uitgaven t/m 2016	Prognose besteding Art of Impact subsidie	
		2017	2018
<u>Inkomsten</u>			
Subsidietoekenning	24.000,00	-	-
<u>Uitgaven</u>			
Ger Fritz prijs	1.681,00	1.000,00	750,00
Longread Joris van Gasteren	-	-	3.000,00 <small>Nog af te spreken</small>
Gedenksteen St. Barbara	-	-	-
Bureau Buitenland (Buchmesse Frankfurt)	-	-	-
De Eenzame Thuisvaart	-	-	-
Exploitatie De Eenzame Uitvaart	-	5.000,00	5.000,00
Overig: schrijvers-bijeenkomst	475,00	-	-
Totaal	<u>2.156,00</u>	<u>6.000,00</u>	<u>8.750,00</u>
SALDO PER JAAR	<u>21.844,00</u>	<u>-6.000,00</u>	<u>-995,61</u>
SALDO CUMULATIEF	21.844,00	15.844,00	7.094,00

Totaal t.o.v. begroting	Saldo	Opmerkingen
24.000,00	6.000,00	Nog te ontvangen
1.680,99	319,01	
-	3000,00	
-	2.000,00	Vervalt
-	1.000,00	Vervalt
-	7.000,00	
-	15.000,00	
475,01	-475,01	
<u>2.156,00</u>	<u>27.844,00</u>	Nog te besteden
21.844,00		Restant op bankrekening EU

2019	Opmerkingen	Totaal 2015-2019
6.000,00	Afrekening subsidie	30.000,00
750,00		4.181,00
-		3.000,00
-		
7.000,00	Stelpost, moment van uitgave is onbekend	7.000,00
4.905,00	Afronding op beschikbaar bedrag	14.905,00
-475,00		
<u>12.654,60</u>		<u>29.560,60</u>
<u>-6.654,60</u>		439,40
439,40		

Balans per 31 december 2015

Activa	31.12.2016	31.12.2015
<u>Liquide middelen</u>		
ING-rekening	3.161,32	423,50
Spaarrekening ING/SNS	35.000,00	31.300,00
	<hr/>	<hr/>
	38.161,32	31.723,50
 <u>Nog te vorderen</u>		
Bijdrage De Nieuwe Ooster	0,00	0,00
Bijdrage Lira Fonds	0,00	0,00
Nog te ontvangen overig	214,96	147,89
	rente 2016	rente 2015
 <u>Vergoedingen</u>		
Amsterdam	0,00	660,00
Rotterdam	0,00	0,00
Den Haag	0,00	0,00
		EU 196,198
		EU 40
	<hr/>	<hr/>
	214,96	807,89
	<hr/>	<hr/>
	38.376,28	32.531,39
 Passiva		
	31.12.2016	31.12.2015
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve 1.1	7.591,78	7.563,30
Resultaat 2015/2014	5.034,50	28,48
	<hr/>	<hr/>
Algemene reserve 31.12	12.626,28	7.591,78
 <u>Subsidie Art of ImpAct</u>		
Restant subsidie	22.839,61	24.000,00
Uitgaven t.l.v. subsidie	-995,61	-1.160,39
	schrijvers- bijeekoms Ger Fritz prijs	Ger Fritz prijs
	<hr/>	<hr/>
Restant subsidie	21.844,00	22.839,61
 <u>Schulden</u>		
Dichters Amsterdam	300,00	300,00
Dichters Rotterdam	0,00	0,00
Dichters Den Haag	0,00	0,00
	EU 207	EU 192
 <u>Coördinatie</u>		
Nog te betalen Amsterdam	3.600,00	1.800,00
Nog te betalen Rotterdam	0,00	0,00
Nog te betalen Den Haag	0,00	0,00
Nog te betalen Overig	6,00	0,00
	restant factuur 2016-11	EU 193-198
	<hr/>	<hr/>
	3.906,00	2.100,00
	<hr/>	<hr/>
	38.376,28	32.531,39

Plannen en acties 2017

Er wordt nog overleg gevoerd met de gemeente Rotterdam en de daar aangesloten dichters hoe we de patstelling kunnen doorbreken. (Zie ook de uitleg onder het kopje Praktijk 2016.) Het vooruitzicht stemt niet hoopvol. De dienst SoZaWe lijkt opgelucht dat men er vanaf is, er is nooit groot enthousiasme over het initiatief geweest, er is in de gemeenteraad vergeefs over gesproken, het lijkt einde oefening. Maar wie weet.

Er zal in 2017 ook naar een nieuwe secretaris worden gezocht, omdat Mariëtte Wijne haar functie per 1 januari 2017 na zeven jaar heeft neergelegd.

En verder hoopt de stichting in 2017 haar werk te doen zoals ze dat gewoon is te doen.

‘Hij had wel een deken hoor, maar daar was hij niet tevreden over. Het ding was te lang, hij wist niet of hij het nou in moest stoppen of juist over het bed moest laten hangen. Ik zeg dan maak je dat ding toch korter? Ik wil het wel even voor je afknippen hoor. En daarna was het weer niet goed. Toen klopte het patroon niet meer. Het evenwicht was eruit, zei hij. Hij heeft er nooit onder gelegen,’ vult de buurvrouw aan. ‘Hij was wel een beetje autistisch. Soms zei ik Jan je ruikt niet fris. Mag ik je jas even wassen? Duurt maar een half uurtje. Zei ik dan. Was natuurlijk niet zo, dat duurde wel anderhalf uur, maar als ik dat vertelde, wou hij zijn jas niet afgeven. En dan kwam hij precies een half uur later vragen of de jas al klaar was. En dan zei ik nou dat duurt nog wel even. Ik breng hem straks wel.’

F. Starik, uit het verslag van Eenzame Uitvaart 215, over een man die altijd onder een laken sliep. Het gedicht van Erik Jan Harmens staat achter in dit jaarverslag.

Dichters en gedichten

Op deze en volgende pagina's de namen van de betrokken dichters en enkele gedichten uit 2016, gekozen door de bestuursleden en de coördinator van Stichting De Eenzame Uitvaart. Helaas bleef de Poule ook dit jaar niet gespaard: Robert Anker overleed, na een kort ziekbed, op 20 januari 2017 op zeventigjarige leeftijd, op de dag dat zijn nieuwe roman In de wereld verscheen.

Poule des Doods

Amsterdam

Robert Anker †
Maria Barnas
Catharina Blaauwendraad
Wim Brands †
Anneke Brassinga
Tsead Bruinja
Eva Gerlach
Elma van Haren
Erik Jan Harmens
Krijn Peter Hesselink
Judith Herzberg
Bernke Klein Zandvoort
Adriaan Jaeggi †
Hans Kloos
Erik Lindner
Jannah Loontjens
Erik Menkveld †
Neeltje Maria Min
Thomas Möhlmann
Tonnus Oosterhoff
Marieke Rijnveld
Alfred Schaffer
Rob Schouten
F. Starik (coördinator)
Ilse Starkenburg
Hans Verhagen
Jos Versteegen
Simon Vinkenoog †
Menno Wigman

Den Haag

Gilles Boeuf
Bart Chabot
Edwin Fagel
Hans Groenewegen †
Kees 't Hart
Ruth van Rossum
Erwin Vogelezang
Henk van Zuiden
(coördinator)

Rotterdam

Menno van der Beek
Jana Beranová
Daniël Dee
Hester Knibbe
Ester Naomi Perquin
Lans Stroeve
Anne Vegter

In memoriam Jan H. (1930-2017)

ik dek u toe met een deken, met terugwerkende kracht
omdat, toen u gevonden werd, u enkel onder een laken lag
maar een laken houdt u niet warm in deze zonder-einde-nacht

omdat u eerder niet werd toegedekt
heb ik uw naam boven dit gedicht gezet
soms warmen woorden als wol

ik zwijg over uw vrouwen die kwamen en gingen
als zwemmers die van het startblok springen
om daarna, behalve in dromen, niet meer boven te komen

ik zwijg over uw kinderen die ter wereld kwamen
een andere achternaam aannamen
en nu als undercover-nabestaande
vechten tegen apathie, hun vuisten of toch nog tranen

klein is uw naam, als een pit in een hand
het jan dat in een parkeergarage maar even galmt
kort als een schok
klein als een dorp
waar je alweer uitrijdt zodra je er inrijdt
we zijn nog maar net geboren of alweer wijlen
zo vliegen de vliegen de tijden

straks wordt u verstrooid op zee
als in een film neemt een golf u mee
u wordt door water opgedregd
en teder steeds weer neergelegd
met elk getij weer opgewekt

u kiest het ruime sop
wordt onophoudelijk ingestopt

Erik Jan Harmens (EU 215, 23 januari 2017)

Een man alleen

Ongehuwd en nooit gehuwd geweest - ijzer,
gereedschappen, muizenkeutels. In geen dertig jaar
schoongemaakt het woninkje b.g.,

in een karige maar keurige straat. Een vouwbed
middenin de kamer, rotzooi eromheen:
ik sta aan uw raam, het is een zomerdag,

de wind leeft en de mensen leven. De man die
voor mij reed had op zijn hemd een slagzin staan:
Schoonhouden is Simpel. Vergeet het maar.

Bestaan groeit dicht, verschimmelt, er is
geen uitzicht meer, een struikgewas alleen
van verstofte belofte, aquarium waarin geen vis,

kooi, vogelloos. Alles bewaard waaraan
een waan van waarde kleefde, het hoopt zich op,
het raakt verslenst en taal als in een droom

waarbij de dingen levend worden en onhandelbaar.
Een man blijft jongen soms, een hummel
die verdiept is in zijn spel - gesleutel en geknutsel

aan onbegonnen werk. Ik had een broer die ook
zo'n eenling was met net zo'n mesthoop
om zich heen, zijn leven in het slop geraakt -

vandaar dat ik vandaag hier als uw naaste sta,
u was gegarandeerd een lieverd zoals hij, u wàs
mijn broer bijna, rust nu in vrede zoals hij.

Anneke Brassinga (EU 209, 1 september 2016)

In memoriam N. G.

Als ik in de logeerkamer lig verbannen door mijzelf
omdat ik de slaap niet kan vatten verbeeld ik me soms
dat ik alleen ben. Een man zonder vrouw, zonder kinderen,
Het is tegen de ochtend.

Ik woon al jaren op deze kleine bovenkamer.
Ik heb niet veel nodig.

Geblaf aan de overkant laat mij fantaseren over
een mooie vrouw die haar hond toespreekt,
pratende kinderen in een achtertuin bedenken voor
mij een onbekend spel.

Ik heb niemand nodig, ik heb een rijke verbeelding.
Fantaseerde jij veel in je bovenkamer?

Ik kan alleen maar gissen, ken een paar feiten:

dat je hond pas na vele dagen begon te blaffen,
er iemand aanklopte, maar waarom niet eerder?

Waarom werd je niet gemist?

Dat jouw ontzielde lijf toen werd gevonden en dat je hond
op sterven na dood moest worden afgemaakt.

Van jouw geld. Je bleek voldoende te hebben.
Dat had ik niet kunnen bedenken.

Verbeelding schiet altijd tekort.

Wim Brands (EU 199, 6 januari 2016)

De Eenzame Uitvaart is mogelijk door

Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten

Gemeente Amsterdam

Gemeente Den Haag

Gemeente Rotterdam

Lira Fonds (Stichting Literaire Rechten Auteurs)

De Nieuwe Ooster (begraafplaats en crematorium in Amsterdam)

Art of ImpAct (Nederlands Letterenfonds)

Particuliere donateurs

Contact

Stichting De Eenzame Uitvaart

F. Starik

Van Beuningenstraat 94c

1051 XS Amsterdam

020.4750765

info@starik.nl

www.eenzameuitvaart.nl

KvK 342422116

Colofon

Tekst: F. Starik, M. Wijne

Financiële paragraaf: André Stam

Gedichten en verslagfragmenten: www.eenzameuitvaart.nl

Vormgeving: Janneke Bergmans

Druk: Drukkerij Ruparo Amsterdam

© Stichting De Eenzame Uitvaart, 2017

Het is allemaal geklaag in de marge.
Iets leuks schrijven over waar niks leuk
aan is. Je bent 74 jaar oud en je bent
dood. En niemand bekommert zich erom.
Er zijn een paar mensen van de adminis-
tratie gekomen, dat is dat. Met de lijk-
wagen mee kwam de blauwe sporttas mee,
waarin de laatste spullen zaten, die je
naar het ziekenhuis hebt meegebracht.

Het regende nog steeds, toen we je ten
laatste hebben weggebracht. We hebben nog
best lang in de regen gestaan, op aan-
wijzing van de uitvaartleider, die zijn
eigen paraplu had meegebracht. Dat had ik
ook gedaan. Afwisselend bood ik onderdak
aan Van Bokhoven en Wigman.
We hebben allemaal een kletsnat schepje
zand geworpen op de kletsnatte brief,
die de dichter je naliet.
